

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Jaarcijfers 2018:
Thema Antibioticagebruik
PREZIES – versie: november 2019
Documentversie: 1.0

Rapportage PREZIES Prevalentiestudie Thema beoordeling antibioticagebruik 2018.

Tabel AB1. Aantal deelnemende patiënten

	Landelijk
	N
Aantal patiënten	4015

Tabel AB2. Niveau besluitvorming (AB1)

	Landelijk	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	3758	93,6
1.1 Geen AB* in gebruik en geen infectie	2674	66,6
1.2 Geen AB in gebruik, wel een infectie, geen AB nodig	74	1,8
1.3 AB in gebruik, wel een infectie, wel AB nodig en juiste keuze	866	21,6
1.4 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD* nodig en juiste keuze	144	3,6
Onjuiste beslissing	44	1,1
2.1 Geen AB in gebruik, wel infectie en wel AB nodig	3	0,1
2.2 AB in gebruik, wel infectie en geen AB nodig	16	0,4
2.3 AB in gebruik, geen infectie, geen profylaxe of SOD/SDD nodig	25	0,6
Onjuiste keuze	53	1,3
3.1 AB in gebruik, wel infectie, wel AB nodig en onjuiste keus	47	1,2
3.2 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD nodig en onjuiste keus	6	0,1
Te weinig informatie	160	4,0
4.1 Geen AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	17	0,4
4.2 Geen AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	9	0,2
4.3 AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	40	1,0
4.4 AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	79	2,0
4.5 AB in gebruik, geen infectie, te weinig informatie of profylaxe of SOD/SDD nodig is	15	0,4

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

* AB, antibioticum; SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB3a. Niveau besluitvorming – Patiënten met antibiotica
N patiënten = 1238

Wel antibiotica	Landelijk					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Juiste beslissing	1010	81,6	262	82,4	40	87,0
Onjuiste beslissing	41	3,3	5	1,6	2	4,3
Onjuiste keuze	53	4,3	17	5,3	1	2,2
Te weinig informatie	134	10,8	34	10,7	3	6,5

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB3b. Niveau besluitvorming – Patiënten zonder antibiotica
N patiënten = 2777

Geen antibiotica	Landelijk	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	2748	99,0
Onjuiste beslissing	3	0,1
Onjuiste keuze	0	0,0
Te weinig informatie	26	0,9

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB4. Toedieningsvorm antibioticum

Toediening antibioticum	Landelijk					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Intramusculair	3	0,2	1	0,3	0	0,0
Intraveneus	748	60,5	205	64,7	23	50,0
Oraal	486	39,3	111	35,0	23	50,0
Rectaal	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Inhalatie	0	0,0	0	0,0	0	0,0

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB5. ATCgroep antibioticum (alle antibiotica opgeteld)

ATCgroep	Landelijk	
	N ¹	% ²
Amfenicolen	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	25	1,6
Betalactamase-gevoelige penicillines	40	2,5
Betalactamase-resistente penicillines	97	6,1
Carbapenem-antibiotica	31	1,9
Cefalosporines van de eerste generatie	70	4,4
Cefalosporines van de tweede generatie	162	10,1
Cefalosporines van de derde generatie	177	11,0
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	317	19,8
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	55	3,4
Fluorochinolonen	186	11,6
Glycopeptiden	32	2,0
Imidazoolderivaten	85	5,3
Kortwerkende sulfonamiden	0	0,0
Lincosamiden	48	3,0
Macroliden	40	2,5
Middellangwerkende sulfonamiden	6	0,4
Monobactam-antibiotica	0	0,0
Overige antibacteriele middelen	29	1,8
Overige chinolonen	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	93	5,8
Polymyxines	4	0,2
Rifampicines	7	0,4
SOD/SDD*	40	2,5
Steroïde antibacteriële middelen	0	0,0
Streptograminen	23	1,4
Tetracyclines	28	1,7
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	8	0,5
Totaal	1603	100,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB6. Besluitvorming per specialisme, alleen eerste antibioticum (AB1)

Specialisme	Landelijk								
	N ¹	Juiste beslissing ²	% ³	Onjuiste beslissing ²	% ³	Onjuiste keuze ²	% ³	Te weinig informatie ²	% ³
Anesthesiologie	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Cardiologie	80	63	78,8	3	3,8	4	5,0	10	12,5
Cardio-thoracale chirurgie	11	10	90,9	0	0,0	1	9,1	0	0,0
Dermatologie	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Heelkunde	207	165	79,7	7	3,4	9	4,3	26	12,6
Hematologie	14	12	85,7	0	0,0	0	0,0	2	14,3
Interne Geneeskunde	303	261	86,1	8	2,6	10	3,3	24	7,9
Keel-neus-oor	11	7	63,6	1	9,1	1	9,1	2	18,2
Kindergeneeskunde	28	24	85,7	0	0,0	1	3,6	3	10,7
Longziekten en tuberculose	232	178	76,7	12	5,2	18	7,8	24	10,3
Neurochirurgie	16	14	87,5	1	6,3	0	0,0	1	6,3
Neurologie	43	34	79,1	0	0,0	1	2,3	8	18,6
Obstetrie en gynaecologie	23	21	91,3	1	4,3	0	0,0	1	4,3
Oncologie	5	3	60,0	0	0,0	1	20,0	1	20,0
Orthopedie	52	43	82,7	4	7,7	2	3,8	3	5,8
Plastische chirurgie	10	10	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Traumatologie	5	5	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Urologie	46	40	87,0	1	2,2	1	2,2	4	8,7
Geriatric	36	31	86,1	2	5,6	1	2,8	2	5,6
MDL*	40	29	72,5	1	2,5	1	2,5	9	22,5
Reumatologie	4	4	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Neonatalogie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Onbekend	70	54	77,1	0	0,0	2	2,9	14	20,0

¹ Totaal aantal patiënten² Aantal patiënten per categorie³ Percentage patiënten per categorie

* MDL, Maag-darm-lever

Tabel AB7. Onjuiste keuze per ATCgroep antibioticum, alleen eerste antibioticum (AB1)

ATCgroep	Landelijk		
	N ¹	Onjuiste keuze ²	% ³
Amfenicolen	0	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	12	0	0,0
Betalactamase-gevoelige penicillines	34	0	0,0
Betalactamase-resistente penicillines	83	2	2,4
Carbapenem-antibiotica	23	1	4,3
Cefalosporines van de eerste generatie	67	1	1,5
Cefalosporines van de tweede generatie	153	8	5,2
Cefalosporines van de derde generatie	150	7	4,7
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	290	16	5,5
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	41	1	2,4
Fluorochinolonen	112	7	6,3
Glycopeptiden	21	0	0,0
Imidazoolderivativen	11	0	0,0
Kortwerkende sulfonamiden	0	0	0,0
Lincosamiden	33	4	12,1
Macroliden	31	1	3,2
Middellangwerkende sulfonamiden	5	0	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0	0,0
Overige antibacteriele middelen	25	0	0,0
Overige chinolonen	0	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	84	2	2,4
Polymyxines	1	0	0,0
Rifampicines	2	0	0,0
SOD/SDD*	24	2	8,3
Steroïde antibacteriële middelen	0	0	0,0
Streptograminen	5	0	0,0
Tetracyclines	25	1	4,0
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	6	0	0,0
Totaal	1.238	53	4,3

¹ Totaal aantal patiënten² Aantal patiënten per categorie³ Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination